

Az ország néhány könyvtárában még megtalálható a Középiskolai Matematikai Lapok 100 évvel ezelőtti, 1902. januári száma. Ez akkor a IX. évfolyam 6. számaként jelent meg. Könnyebb feladat megkeresni ugyanezt az interneten, a <http://sulinet.hu/komal> digitális archívumában. Aki kíváncsi rá, sokat megtudhat a XX. század elejének feladatairól, cikkeiről.

A 100 évvel ezelőtti folyóiratot Rátz László szerkesztette, aki 35 évig tanította a matematikát a Fasori Evangélikus Főgimnáziumban. Az alapító Arany Dánieltől 2 év elteltével ő vette át a lap szerkesztését és folytatta 18 éven keresztül egészen az első világháború kitöréséig. Tanítványai visszaemlékezése alapján nem mindennapi tanár lehetett, nagy tudású, a matematika iránti lelkesedését átadni képes, a diákokkal külön is foglalkozó igazi pedagógus. Rátz László tanította matematikára többek között Neumann Jánost, később korának kiemelkedő, zseniális matematikusát (fizikus, közgazdász, számítógéptudós és végzettségét tekintve vegyész is volt), a kvantummechanika, a játékelmélet és az első számítógép megalkotóját, és Wigner Jenőt is, akiből Nobel-díjas fizikus lett. A tanítvány idős korában úgy emlékezett vissza a Fasori Gimnáziumra, hogy ott sok kitűnő tanár között is a legkiválóbb a matematikatanára volt. Rátz László fényképe 60 évvel a gimnázium elvégzése után is Wigner Jenő dolgozószobája falán függött.

A híres tudósokat mindenki ismeri, de akiknek tudásuk alapjait köszönhetik és akik emberségből példát mutattak nekik, a "Rátz tanár urak" nevét nem szokták megjegyezni. Pedig ma is vannak ilyen tanárok és tanárnők, akik életük során több ezer fiatalban keltik fel a kíváncsiságot, az érdeklődést, a kedvet a tudás megszerzésére. Biztosan mindenki emlékszik olyan tanárára, akit szeretett, tisztelt, akitől érdemes volt tanulni.

A nemrég alapított díj az ilyen pedagógusok elismeréséért, megbecsüléséért született, egyben tiszteletül a névadónak, Rátz tanár úrnak.